

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

84. ÉVFOLYAM

2014 JÚNIUS

1.-3. SZÁM

PÜNKÖSDI IMÁDSÁG

"Azt mondom nektek: kérjétek, és adatik, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitvatik nektek. Mert mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál; és aki zörget, annak megnyitvatik. Melyik apa az közületek, aki fiának kígyót ad, amikor az halat kér tőle, vagy amikor tojást kér, skorpiót ad neki? Ha tehát ti gonosz létetekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?" (Lukács 11:9-13)

Mi az az ajándék, amely ma a legtöbb embernek örömet szerezne? Ha megsza-vatnánk az embereket, ilyeneket mondanának: jólét, egészség, békesség, biztonság, elismerés, szeretet, de minde-nek előtt pénz, mert köztudomású, hogy a pénzzel mindent el lehet érni. Alig hiszem, hogy volna olyan valaki, aki azt mondaná: nekem az szerezne a legna-gyobb örömet, ha a Szentlelket kapnám. Jézus viszont éppen azt mondja: A leg-nagyobb ajándék, amit Isten csak adhat nekünk, és amit akar is adni, az a Szentlélek. Ez az, amire a legnagyobb szüksége van az egész világnak, minden embernek. Így hangzik ezen a pünkös-dön felénk Jézus üzenete: Ad Szentlelket a ti mennyei Atyátok mindazoknak, akik kérik Tőle.

Éppen ezért nem valami kétezer éves történetre emlékezünk pünkösdkor, hi-szen Jézus nem azt mondja, hogy emlé-kezzetek rá, adott Isten Szentlelket az apostoloknak, meg az első keresztyé-neknek, hanem azt ígéri: ad Szentlelket azoknak, akik kérik. Pünkösöd ott, és ak-kor van, amikor egy ember, egy gyüle-kezet, vagy egy egész egyház kérni, ke-resni, zörgetni kezd Istennél a Szent-lélékért. Olyan sok mindenért imádkoz-tunk már, sok mindent kértél Istentől, de kérted-e már valamikor is, hogy Uram, add nekem Szentlelket!

Miért ez a legfontosabb, a legnagyobb kérdés? Azért, mert csak a Szentlélek tud

minket újjáteremteni. A mi nagy tévedé-sünk az, hogy minden rosszat a körül-ményeinkre fogunk, és azt mondjuk: ha lenne elég pénzem, ha lenne egész-ségem, ha mások lettek volna a szüleim, ha más lenne a házastársam, mondjuk a Hufnágel Pistihez mentem volna fele-ségül, ha nem ilyen lenne ez az ország, az emberek, a vezetők, ha más lenne a munkahelyem, akkor minden más lenne. Az igazság azonban az, hogy sok ember-nél megváltoznak a körülmények, mert új lakásba, új városba költözött, új mun-kahelyre került, talán az élete párját is kicserélte már, meggyógyult, újra egész-séges, rendszerváltás jött, de ő maga nem változott.

Nem is változhatott, mert amíg a Szentlélek el nem jön, amíg nem kapjuk meg Istennek a legnagyobb, legfon-tosabb ajándékát, amíg nincs bennünk, amíg nem Ő irányítja az életünket, addig nincs változás, nincs új élet. Addig min-den jószándékú kísérletünk ellenére is uralkodik rajtunk a természetünk, rán-gatnak minket a vágyaink, addig ki va-gyunk szolgáltatva önmagunk rosszab-bik énjének, meg a körülményeink sodró erejének. Talán megpróbáltuk már nem is egyszerű, hogy kitörünk ebből a kény-szerpályából, de újra meg újra azt láttuk, hogy pörgő körhintából nem lehet ki-szállni. Új emberré teremteni csak a Szentlélek képes. Nem a körülmények változására, a Szentlélekre van szükség!

Egy börtönlelkész mesélte el a követ-kező történetet. Amint nézte a börtön-udvaron sétáló rabokat, a börtönőr meg-szóltotta. Érdekes figurák ezek. Van köztük néhány, ki tehetséges. Az ott például egész jó képeket fest – és rá-mutatott az egyik rabra. Később a szol-gálati szobában megmutatott egy képet, amit ez a rab festett. Merész színek, tizenkét ember, akik felfelé néznek tágra nyílt szemekkel, a hajuk szélfúttan zilált, az arcuk fényben fürdik. A börtönőr azt

mondta: az a címe, hogy Pünkösöd. A bör-tön kápolnájának festette, de nem tehet-jük ki, mert a rabtársait festette rá, rá-adásul a legrosszabb bűnözőket. A lel-kész kíváncsi lett és felkereste e rabot a cellájában. Elkezdtek beszélgetni, és közben azt mondta: egészen jól fest, de miért éppen bűnözőket festett meg? Hiszen azok, akik pünkösdkor kapták a Szentlelket nem voltak bűnözők. A rab azt válaszolta: Ez igaz, de a pünkösöd arról szól, hogy új emberré leszünk. A Szentlélek megváltoztatja az embert. Ez a rendes embereknek nem olyan fontos, de azoknak, akik kétségbe vannak esve, meg kell tudniuk, hogy meg lehet vál-tozni, hogy Isten újat tud velünk kez-deni. Aztán rámutatott az egyik alakra és azt mondta: Az én vagyok. Talán még engem is megváltoztathat Isten.

Azt gondolom, hogy ez a börtönbünte-tését töltő bűnös sok jó keresztyénél jobban megértette, és egészen biztosan jobban ki tudta fejezni, hogy mi a pünkösöd lényege. A pünkösöd lényege a Szentlélek első eljövetelekor és ma is az, hogy jelen van az Úr. Hogy: Itt van Isten köztünk. Sőt, nem csak köztünk, hanem bennünk is. Hiszen a Szentlélek az Atya és a Fiú Lelke, Általa lesz valósággá, amit Jézus ígért, hogy aki szeretni fog engem, azt szeretni fogja az Atya, és hozzá me-gyünk és benne lakunk. A Szentlélekkel Isten önmagát adja. Amikor a Szentlé-lekért imádkozunk, az élő Istennel való személyes életközösségért imádkozunk. Ezért a legnagyobb és legfontosabb ké-rés az, hogy Uram, add nekem Szent-lelket. Jézus szavaiból pedig egyér-telmű, hogy Isten meghallgatja ezt az imádságot: Ha ti gonosz létetekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?

Azt nézzük még meg, hogy mi kell ah-hoz, hogy Isten adja nekünk a Szentlélek ajándékát? [↗]

Az eddigiekből világos, hogy először is kérnünk kell, imádságainkban legfontosabb helyen kell, hogy álljon a Szentlélekért való könyörgés. Kitartóan, szendélyesen, keresve, kérve, zörgetve.

Másodszor meg kell lenni bennünk a készségnek, hogy engedelmessédjünk Isten Lelkének. Péter apostol azt mondja, hogy Isten ad Szentlelket azoknak, akik engednek neki. Mind a saját, mind a gyülekezeti életünkben azért nem lesz valóságga Isten munkája, mert ellene állunk a Szentléleknek, ahogy az apostol mondja, megszorítjuk, sőt ki is oltjuk, mert nem azt tesszük, amit Ő mond az igében, a lelkiismeretünkben, hanem azt tesszük, amit mi döntöttünk el. A Szentlelket nem lehet az orránál fogva vezetni. Ő átlát rajtunk, és azt mondja: ha nem akarod komolyan, hogy megváltozzék az életed, ha engedsz nekem, nem teszed azt, amit mondok, akkor nincs is szükségem rád. A Szentlélek nem akar tartalékjátékosként az életünk kispadján ücsörögni. Vagy Ő a csapatkapitány, és irányítja az életünk játékát, vagy egyáltalán nem játszik.

Nem árt, ha világosan tudjuk, az egész Szentírás üzenete ez, hogy Isten nincs megelégedve a mi életünkkel. Mi magunk sem vagyunk megelégedve vele. Nem mondhatja rólunk Isten, amit Jézusról mondott, hogy: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm. Nem hiszem, hogy volna köztünk akár csak egy valaki, aki azt merné mondani: Tévedés, az én életem olyan, hogy gyönyörködhet benne Isten.

A pünkösöd örömhíre az, hogy Isten megteremtette a lehetőséget arra, hogy a mi életünk megváltozzék, és Istennek kedves, Neki tetsző élet legyen. Ehhez adja a Szentlelket, aki által az Ő szeretett Fia, Jézus Krisztus él bennünk. Ez a legnagyobb ajándék, amely nekünk és Istennek is örömet szerez.

Mit tegyünk hát, hogy kapjuk a Szentlelket? Tegyük azt, amit Jézus mond: Kérjétek, keressetek, zörgessetek, mert Isten adja a Szentlelket azoknak, akik kérik. És ha kapjátok, akkor engedjétek Neki, és ne szomorítsátok, ne oltjátok meg engedtlenséggel.

Befejezésül egyetlen mondatot mondok még: Bizonyosak lehetünk afelől, hogy a Szentlélekkel együtt minden mást is, amire szükségünk van, megad Isten. Ámen.

Balicza Iván ev. lelkész (Bp.-Budavár)

Mi történik pünkösdkor?

A nagy egyházi ünnepek sorában – karácsony (Jézus születése) és húsvét (Jézus feltámadása) után – a harmadik a pünkösöd, melynek tartalma ugyanolyan fontos, mégis a legkevésbé ismert. A Szentlélek megérkezését, az egyház születésnapját ünnepeljük ekkor.

A Szentháromság egy igaz Isten három személyben nyilvánul meg: Isten az Atya, a Teremtő, az Örökkévaló; Jézus a Fiú, a Megváltó, aki testté lett és életét adta értünk, a Szentlélek pedig az, aki megelevenít, megszentel, és személyessé teszi számunkra az Úr Jézus által kínált megváltást.

A Szentlélek láthatatlan, hatása azonban nagyon is látható. Olyan változást munkál ki annak a szívében, aki befogadja, hogy azt nem lehet nem észrevenni. Figyeljünk most fel két bibliai epizód segítségével a tanítványok életében bekövetkezett változásokra!

A tanítványok sokáig küzdenek saját értetlenségükkel. Jézus háromszor ismétli el nekik részletesen, hogy azért kell meghalnia, mert ez Isten üdvösséget szerző akarata, amikor azonban ez bekövetkezik, nem értik, mi történik. Csak amikor pünkösdkor eljön a Szentlélek, akkor válik világossá számukra minden. Elkezdnek beszélni a Jeruzsálemben összegyűlt tömegnek arról, hogy mit tett Jézus és hogy ez milyen fordulatot hozhat el az életünkben. Olvassuk el Péter igehirdetését az *Apostolok Cselekedeteiről* szóló könyv 2. fejezetéből, és magunk is rácsodálkozhatunk, milyen kristálytisztán tanít ez a nemrég még értetlenkedő apostol!

A tanítványok életét a félelem is keseríti, ami Mesterük kivégzése után emberileg talán természetes is. Hiszen ha Őt megölték a zsidó vezetők, akkor vajon nem ugyanez a sors vár-e a tanítványaira is? Elrejtőznek egy házban, bezárkóznak, és igyekeznek túlélni a kritikus napokat. Aztán megjelenik nekik a feltámadt Úr, és kissé megnyugszanak, de a nagy fordulatot ebben is a pünkösdkor megérkező Szentlélek hozza el. Bátorságot önt a szívükbe, és ők ennek hatására előbújnak a zárt ajtók mögül, és bátran prédikálni kezdenek. Igehirdetésükben még azt a kényes kérdést sem kerülik meg, hogy Jézust, a Megváltót pont a prédikáció hallgatói, azaz a jeruzsálemi zsidók feszítették meg... A jelenlévők közül háromezren térnek

meg, és megalakul az első keresztyén gyülekezet, megszületik az egyház. Micsoda változás ez a tanítványok szívében, és milyen látványos tette ez a Szentléleknek!

A Szentlélek munkájára ma is nagy szükség van. Sokan most is értetlenül hallgatják a Jézusról szóló igehirdetéseket: megjegyzi a gyakran elhangzó mondatokat Jézus haláláról, feltámadásáról, de nem értik, mi köze lehet ennek személyes életükhöz, mindennapi gondjaikhoz, örömeikhez. S a mai tanítványok is sokszor bátortalanok: nem merik elmondani szeretteiknek, ismerőseiknek, munkatársaiknak azt, hogy Istentiszteletre járnak, imádkoznak, és hogy Isten szeretetéből élnek. A Szentlélek jelenlétére, szívet és értelmet átformáló jelenlétére van szükség! Adja Isten, hogy gyülekezeteink minél több tagja átélje a pünkösdi csodát, és megkapja a Lélek ajándékát!

Hulej Enikő ev.elkész (Kecsemét)

A KEGYELEM LELKE

Én kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek, hogy veletek maradjon örökké. (János 14:16)

A Szentlelket olyannak kell megismerünk és hinnünk, amilyenek maga mondja magát. Eszerint Ő nem a harag és a rettentés Lelke, hanem a kegyelem és vigasztalás Lelke. Így az egész Szentháromság csupa kegyelem. A Fiú azzal vigasztal, hogy könyörög a Szentlélekért, az Atya meg azzal, hogy adja a Szentlelket, a Szentlélek pedig maga a Vigasztaló. A keresztyéneken tehát nincs harag, fenyegetés, vagy rettentés, hanem csupa szívélyes szeretet, s édes vigasztalás égen-földön. Miért? Hát azért — mondja Ő — mert tömlőctartótok és hóhérotok úgyis elég van, aki rettentessen és gyötörjön benneteket.

A Szentlélekről tehát azt kell tanítanunk, hogy Vigasztaló. Ez a módszere, tiszte, és tulajdonsága. Őnagában való isteni lényéről ne vitatkozzunk. Istenségére nézve a Szentlélek az Atyától és a Fiútól elválaszthatatlan isteni lényeg. Számunkra azonban Vigasztaló a neve. A Vigasztaló pedig az, aki a megszorított szívet Isten iránt megvidámítja, jókedvre deríti, mert hiszen arról biztosít, hogy bűneink meg vannak bocsátva, a halál meghalt, az ég megnyílt, Isten ránkmosolyog. Aki e meghatározást jól megragadja, annak már nyert ügye van, hiszen égen-földön csupa vigasztalással és örömmel találkozik. (GK)

475 ÉVE "TALÁLTÁK FEL" A KONFIRMÁCIÓT

Kompromisszumból családi ünnep: Ebben az évben Németországban a konfirmáció 475 évére tekintenek vissza. A kedvelt családi ünnepet 1539-ben Hessenben vezették be. Luther Márton eleinte egyáltalán nem lelkesedett érte.

A majdnem 500 évvel ezelőtt lezajlott reformáció a régi bizonyosságokat és tradíciókat megkérdőjelezte. És új dolgokat vezettek be: 475 évvel ezelőtt egy kis hesseni városcsokban gondoltak először arra, hogy konfirmációt tartsanak. A kiváltó oka az volt, hogy a különböző reformatori irányzatok képviselői vitázni kezdtek a keresztségről szóló tanításról, a keresztség értelmezéséről.

Az újrakeresztelők mozgalma ugyanis azt hirdette, hogy csak azt lehet megkeresztelni, aki először hisz. Egy kis csecsemő tehát nincsen abban a helyzetben, hogy a hit felől döntést hozzon. Ennek következtében tehát a korábbi reformátorok által gyakorlott gyerekkeresztés alapvetően hibásnak ítéltetett.

Az újrakeresztelők ez és más követelése sok tartományban okoztak nyugtalanságot és üldöztetést. Ők hirdették azt is, hogy vallási okokból ellent lehet mondani a felsőbbeknek is.

OKTASSUK A GYEREKET!

Philipp von Hessen (1504-1567) tartományi gróf a reformáció jelentős politikai feje volt és nem riadt vissza az erőszakos cselekedetektől sem. Segítségül hívta az elzászi Martin Bucert (1491-1551), aki elismerésnek örvendett az újrakeresztelők körében is.

Bucer megpróbált a csecsemőkeresztés kérdésében közvetíteni. Ebből jött létre az alábbi kompromisszum: Bár a gyermekkeresztést megtartották, a növekedő ifjaknak azonban hittanórán kellett részt venniük, majd pedig a gyülekezet előtt szimbolikusan is vallást kellett tenniük a hitükről. Így aztán utólagosan igent mondtak a keresztségükre. Ezzel Bucer megfelelt az újrakeresztelők kívánalmainak is, anélkül, hogy feladta volna a csecsemők megkeresztelését. Megszületett a konfirmáció rendszere.

A hesseni Ziegenhain városcsokjában, amely ma a Schwalmstadt város része a Schwalm-Eder-körzetben, Bucer tollából jött létre az úgynevezett Ziegenhaini nevelési rend. Ebben többek között a gyermekek kötelező hitre oktatását írták le.

Ennek pozitív mellékhatása volt, hogy ezáltal megtanultak olvasni és írni is.

Luther Márton reformátor (1483-1546) azonban kevésbé örvendett a konfirmációnak. Ő ugyanis a katolikus bérmálkozás sákramentumával látott ebben némi egyezést, amit ő azonban vehemensen elutasított. Először tehát csak a személyes kegyességet hirdető pietizmus vallási hullámával vált a konfirmáció egész Németországban általánosan elfogadottá. Ez pedig a késő 17. korai 18. században következett be.

Ziegenhainban a jubileumi évben a Katakizmus útja címmel. záróbeszédet nyitottak meg, "A konfirmáció Hessen ajándéka a világnak erre büszkéek lehetünk és ezt a reformáció jubileumára tekintettel boldogan ünnepelehetjük!" - mondta Martin Hein, Kurhessen-Waldeck püspöke.

AKI KONFIRMÁL, AZ LEHET KERESZTSZÜLŐ

A többnyire 14 éves korban tartott konfirmáció során a fiatalok nyilvánosan vallják meg hitüket és ennek ma már komoly hatása van egyházi életükre. A protestánsok közötti egyik legkomolyabb családi ünneppé vált az alkalom. A húsvét körüli hetekben Németország-szerte évente mintegy 250.000 lány és fiú konfirmál. Az ünnepi Istentiszteleten kézrátétellel áldják meg őket és ekkor kapják meg azt a bibliai ígét is, amely egy egész életen át el kell, hogy kísérelje őket.

A konfirmáció szó a latinból ered és (hitben való) megerősítést jelent. Tartományi egyházanként változik az, hogy a konfirmációra való előkészítés egy vagy két évig tart-e. A fiatalok elsajátítják a legfontosabb hitbéli alapokat.

A konfirmáció követelménye a keresztség. De időközben egyre gyakrabban fordul elő az is, hogy a még meg nem keresztelt fiatalok először oktatáson vesznek részt, majd a konfirmációjukkor keresztelkednek meg. Amíg korábban a konfirmációkor vehettek először úrvacsorát, ezt azóta enyhítették. Németországban ugyanis sok helyen már a gyerekeknek is kiszolgáltatják ezt a szentséget.

A konfirmáció után a konfirmáltaknak joguk lesz arra, hogy keresztszülőiséget vállaljanak. Pár tartományi egyházban választójogot is kapnak az egyházközség elöljáróinak megválasztásakor is. A Hessen-Nassau Protestáns Egyházban a 14. évüket betöltött, konfirmált fiatalok passzív választási joggal is rendelkeznek

fiatal delegáltakként megválaszthatják őket az egyházközségi elöljárók közé és a presbitérium tagjaiként tanácsadói szavazati jogot is gyakorolhatnak.

Forrás: evangelisch.de, epd,
Fordítás: Horváth-Bolla Zsuzsanna

Konfirmandus vallástétele

Hálát adok Istennek, az én Teremtőmnek, hogy engem a keresztség által gyermekévé fogadott.

Hiszem, hogy Jézus Krisztus az én Uram és Megváltóm, aki nekem is bűnbocsánatot szerzett a kereszten.

Vallom az evangélikus keresztyén egyház tiszta és igaz tanítását, és hozzá hűséggel ragaszkodom.

Kérem a Szentlélek világosságát és erejét, hogy a bűn ellen harcoljak, a szeretetben növekedjek, és a hitben megálljak mindhalálig. Ámen.

Gyülekezet imája a konfirmáltakért

Erősítsd meg, Istenünk, amit cselekedtél értünk, és ne hagyd el népedet, kezed alkotását!

Erősítsd meg, Jézusunk, amit cselekedtél értünk, és tartsd meg, akiket megváltottál véred árán!

Erősítsd meg, Szentlélek Isten, amit cselekedtél értünk, és egyesítsd híveidet békességben.

Ámen.

Pröhle Agenda

A Ny.-Clevelandi Magy. Ev. Gyülekezet mindenkit szeretettel hív és vár szeptember 6-án 5:30 órai kezdettel

IRODALMI ESTJÉRE.

Előadó: Simándi Ágnes anglikán lelkész, költő és író
Torontóból.

Az estet vacsora fejezi be.

Fohász a Lélekért

Jöjj el, Szentlélek Úristen! Jöjj el hozzánk pünkösdney szent napján!

Szállj meg lelkeinket! Mint egykor tetted azt az apostolokkal. A megárvult tanítványokkal. Az itthagyottakkal.

Jöjj el sebesen zúgó szélnek zendülésében, kettős tüzes nyelvek alakjában szállj le ránk! Hogy beszélni tudjunk más népekkel, hogy megértsük egymást a saját nyelvünkön, a saját hazánkban, és a nagyvilágban!

Mert szétszórt bennünket is az idő, mint egykor Babel népét, mely magasra tört, s egészen az égig akarta emelni hatalmának jelképét, a tornyot.

Az Úr azonban szertrombolta a hiúság építményét, és szétkergette az öntelt építőket. S a nép, amelynek addig egy nyelve és egyféle beszéde volt, összezavarodott.

És elszéleszté őket onnan az Úr az egész földnek színére, mondja az Írás, és nevezék annak nevét Babelnek, mert ott zavarta össze az Úr az egész Föld nyelvét. (v.ö., 1Mózes 11).

Attól kezdve nem értették egymást az emberek. Népek születtek és haltak ki a történelem zivataraiban. S mert nem beszéltek közös nyelven, nem tudhatták, mit akar a másik. Meggyűlölték egymást. Háborúk robbantak ki közöttük. Ölték egymás asszonyait és gyermekeit. Feldúlták egymás házait. Amerre jártak, füstölgő városokat és égő otthonokat hagytak maguk után. Ez történik ma is, mindenfelé a világban.

A mi bábeltornyaink is sorra leomlottak az évszázadok földrengéseiben. Ránk is vonatkozik az idézet: És elszéleszté őket onnan az Úr az egész földnek színére. Hányszor indult meg alattunk a föld? Hányszor kényszerültek menekülésre legjobbaink? Rákóczi és Kossuth száműzött kísérőinek, hatalmas háborúink miatt világgá futóinknak, eltiport forradalmaink, vérbefojtott szabadságharcaink elkergetett hőseinek mennyiféle nyelvet kellett megtanulniuk, hogy érthessék a befogadók beszédét? Trianon Bábéle elszakított millióinak ősi otthonukban, apáik omladozó sírhalmi felett milyen élet-halál harcot kellett folytatniuk, hogy megőrizhessék anyáik nyelvét?

És ma sincs másként.

Az 1956-os szabadságharc világgá bujdosott magyarjai közül vajjon hányan felejtették már el a hazai ígét? Az egykor nemzetükért életüket kockáztatók unokái

között vajjon hány akad, aki még érti nagyszülei nyelvét?

És mi, akik itt élünk, e hazában, hányan értjük egymást? Miféle nyelven szólunk egymáshoz, hogy nem fogjuk fel, mit mond a másikunk? Mennyi fajta szív dobog itt, és hányféle értelem munkálkodik? Mekkora lehet a szavak mögött az érzélem, milyen indulatokat rejt? Milyen nyelv az, amelyből gyűlölet sziszeg és trágár szó hangoskodik? Miért lett bántó szándékú a beszéd? Istennek ez az ajándéka, amit csak mi kaptunk meg, emberek.

Jöjj el, Szentlélek Úristen! Töltsd meg szívünket! Beszélj hozzánk az egyetlen érthető nyelven: a szeretet nyelvén! Mint egykor a tanítványok közelében a sokajkú tömegben ki-ki a maga nyelvén hallhatta az Úrnak nagyságos dolgait, úgy értheszük mi is a szeretet és jóság szavát. Ahogy akkor párthusokat és médeket, elamitákat és zsidókat, rómaiakat és egyéb nemzetségbelieket összehozott a szeretet szent szava, hozzon össze minket is a megértés közös akarása!

Jöjje, Szentlélek Úristen! Add, hogy tudjuk elviselni egymás gyengeségeit! Add, hogy bántások nélkül folytathassuk kijelölt, rögös pályánkon rövid határok közé szorított gyarló életünket. Segíts úgy élnünk, ahogy Pál apostol írja: Elszenvédvén egymást szeretetben (Efezus 4:2). Jöjj el, Szentlélek Úristen!

Lenhardtné Bertalan Emma

A LÉLEK HÍV ÉS KÜLD!

Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkeimmel! – mondja a Seregek Ura. (Zakariás 4:6)

Pünkösdy ünnepén az ige a Szentlélek kitöltetéséről ad hírt Jeruzsálemből, Júdeából. Samáriából, s a pogány vidékekről. Az egyház születésnapján "az Úr Lelke betölti a földkerekséget, halleluja, igéjével megvilágosít mindeneket, semmi sincs rejtve előtte, halleluja!"

"Ezen a napon kezdődött el Krisztus országa az apostolok révén, s lett nyilvánvalóvá az evangéliumban mind az egész világnak." (Luther) Jézusnak a halála előtt elmondott szavai — "A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevében küld az Atya, Ő tanít majd meg titeket mindenre..." (János 14:26) — az Úr feltámadása után ötven napral teljesebben be. Amikor eljött pünkösdy napja, "mindnyájan megteltek Szentlélek-

kel", s "az utolsó napokban, így szól Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra!" (Apostolok Cselekedetei 2:4:17)

Az Ő újjászületett gyermekei azóta vallják, hogy nem tudnának saját eszükkel s erejükkel Jézus Krisztusban sem hinne, sem Őhozá eljutni, de a bennük élő Szentlélek által — Simon Péterrel együtt — boldogan felelik Uruk kérdésére: "Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia." (Máté 16:16) És örömmel zengik a teremty Úr dicséretét: "Istenünk, ha kiárasztod Lelkedet, élet támad, halleluja! Új teremtés jön létre. Megújul a földkerekség, halleluja!" (Zsoltár 104:30)

Különbségek ugyan vannak a kegyelmi ajándékok között, a szlgálatokban, és az istreni erő megnyilvánulásaiban is, de a Szentháromság egy Isten mindhárom személye ugyanaz! Pál intelme ma is időszerű: "A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele." (1Korinthus 12:7) Isten meghallgatta a jeruzsálemi gyülekezet egy szívvel és egy lélekkel mondott imádságát: "Amint könyörögték, megrendült a hely, ahol együtt voltak, megteltek mindnyájam Szentlélekkel, és bátran hirdették Isten ígét." (Ap. Csel 4:31)

Samáriában hittek Fülöpnek: az Isten országáról és a Jézus Krisztus nevééről szóló evangéliumot hirdette a sokaságnak, azok pedig megkeresztelkedtek. Péter és János is eljött, imádkoztak a samáriaiakért, majd "rájuk tették a kezüket és részesültek a Szentlélek ajándékában." (Ap.Csel. 8:17)

Péter apostol erről számolt be: Cézareában "a pogányoknak is megadta Isten a megtérést az életre", hiszen amikor ott "elkezdtém beszélni, leszállt rájuk a Szentlélek, ahogyan ránk is leszállt kezdetben." (Ap.Csel. 11:15.18) Barnabás magával vitte Pált, és igen nagy sokaságot tanítottak. "A tanítványokat pedig Antiókiában nevezték először kereszttyéneknek" (Ap.Csel. 11:26), azaz Krisztus-követőknek, Pál — a pogányok apostola — Korinthusban előbb a zsinagógában tett bizonyosságot a zsidók előtt, de ők ellene szegültek. Ezért elhatározta: "Mostantól fogva a pogányokhoz megyek," Az Úr szava mai követőihez is szól: "Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass: mert én veled vagyok..." (Ap.Csel. 18:6.9.10) Ez a mi küldetésünk, hiszen "mennyi pogány vár még a hívó szóra!" (EÉ 245:3) Garai András - e.é.

A TORONTÓI MAGYAR EGYHÁZAK 45. ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELETE

“...Hát részekre szakítható-e Krisztus...” – ennek, az első Korinthusi levélben található gondolatnak a jegyében rendezték meg január 19-én Torontóban a magyar egyházak 45. Ökumenikus Istentiszteletüket, az “Ökumenikus Imahét” keretében. Idén a Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház adott otthont az eseménynek, amire a rendkívül hideg időjárás ellenére szép számban összegyűltek mindazok, akik fontosnak tartják, hogy a saját egyházi közösségükön vagy gyülekezetükön kívül is rátaláljanak Jézus Krisztus más felekezetű követőire, akikkel együtt imádkozhatnak a keresztyének egységéért.

A közös Istentiszteletet a Torontói Magyar Ökumenikus Tanács tagegyháza-inak lelkes közönsége készítette elő. Ennek megfelelően részt vett rajta az Első Magyar Baptista Egyház Nt. Püsök Dániel, az Első Magyar Református Egyház Nt. Vass Zoltán, a Magyar Református Evangélikus Keresztyén Egyház Nt. Csöke János, és a Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház Nt. Tamásy Éva vezetésével. A Szent Erzsébet Római Katolikus Egyházközség híveit három jezsuita lelkész is elkísérte: Ft. Rigó Jenő SJ plébános, Ft. Jaschkó Balázs SJ, és Ft. Marosfalvy László SJ. Az ünnep áhítatát nagymértékben emelte, hogy a kis evangélikus gyülekezet felügyelője, dr. Mekis Éva körültekintő gondoskodással szervezte meg a testvéregyházak fogadását. Így került meghívásra a Szent Erzsébet Scola Cantorum énekkara Oláh Imre karnagy vezetésével. Orgonán Fülöp Gyula játszott.

Nt. Tamásy Éva üdvözlő szavai után Ft. Jaschkó Balázs vezette a bűnbánati liturgiát. “Mindazoknak, akik hisznek Jézus Krisztusban, erőt ad, hogy Isten gyermekeivé legyenek, s megáldja őket Szentlelkével” – ezzel a sokatmondó gondolattal zárult Ft. Jaschkó imája. A zsoltárverseket Nt. Csöke János olvasta, majd Nt. Vass Zoltán lépett a mikrofonhoz, hogy a keresztyének egységéért imádkozzék. A Korinthusi levél már említett részletét Ft. Marosfalvy Lászlótól hallottuk.

Nt. Tamásy Éva fejtette ki igehirdetésében Pál apostolnak ezt a fontos, a korinthusi híveket megfeddő gondolatát, mely szerint nem a tanítók szép szava és vonzó egyénisége számít, hanem a krisztusi üzenet magja, az örömhír. Hiszen nem Pált feszítették keresztre, és nem az

ő nevében kell a tanítványoknak keresztelniük. Krisztus maga az egység forrása: “Nem mondhatjuk, hogy csak Pál, Péter, Appollós, hanem mindnyájan a Krisztusban. Együtt az egész. Krisztus keresztje olyan óriási, hogy azt nem is mérheti föl egy ember. Pál kellett, Péter, Luther, Asszisi Ferenc, Kálvin, Schweitzer Albert... És mennyi minden kell még, hogy titkát fölfedezzük, egy szilánkját megismerjük Krisztus keresztjének. Vajjon részekre osztható-e Krisztus? Nem lehet szétvagdalni, protestáns Krisztus, katolikus Krisztus. Egy test van, ne lássunk ott ellentétet, ahol csak különbségek vannak. Különböző nézőpontok, ahonnan Krisztus keresztjére tekinthetünk. Gyógyuljunk meg abból a betegségből, hogy noha csak részizagságokat ismerünk, azokat teljes igazságnak véljük!” – mondta. “A közös bennünk az, hogy együtt vándorló testvérek vagyunk. Együtt lenni azt jelenti, hogy sok karából jöttünk, de egy nyáj vagyunk, együtt, egyre inkább együtt, egymásra találva. A sok kicsi fény együtt ad nagy fényességet, a sok kicsi erő egyesülve lesz jelentős erővé. Nincs ötféle kereszt, csak egyetlen egy, és egyetlen egy Megváltó. Legyünk Krisztus követői az egy oszthatatlan Krisztus-testben, az anyaszentegyházban. Ma már nem szabad falakat építenünk egymást kizárandó, elválasztandó, hanem hidakat kell építeni. Krisztus keresztje a híd!” – fejezte be a nap üzenetét Nt. Tamásy Éva.

A második olvasmány Márk evangéliumából volt (9:33-41), amit Nt. Püsök Dániel olvasott fel. Ezután Ft. Rigó Jenő atya hirdette az ígét. Beszédében visszautalt arra, hogy a II. Vatikáni Zsinat is külön enciklikában foglalkozott a Krisztusban hívők közösségével, mert mindannyian “Krisztuséi vagyunk”, s ez összetartozásunk alapja. Ezt kell megélnünk napi szinten is, nem csak egy évben egyszer ezen az imahéten, hiszen ez a Evangélium valódi üzenete.

Az igehirdetések utáni hitvallást Nt. Csöke János vezette, majd a békeköszöntések alkalmával mindenkinek lehetősége nyílt testvérként üdvözölni más felekezetű keresztyén testvéreit. Nt. dr. Viczián János, a baptista gyülekezetből hazánkért, népünkért, s azokért, akik Krisztus egyházán kívül élnek, mondott szívet melengető imádságot.

A közös együttlételet az Úr imádsá-

gának, a “Mi Atyánk” elmondásával és elbocsátó áldással zártuk, majd felhangzott a nemzetünket összetartó imádság, a magyar Himnusz. A híveket ezután szépen terített agapé-vendégség várta a templom gyülekezeti termében.

Simándi Ágnes anglikán lelkész, alkalmilág beszolgál a torontói magy. ev. gyülekezetben.

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtazzuk a 2013. július 21-e és 2014. január 25-e között vett adományokat.

•AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. - Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$2: Hefty Frigyes (CA). **\$4:** Darida Róza (OH). **\$5:** Bakó László (ON), Szeless Berta (OH). **\$6:** Németh Miklós (OH), Várkonyi Miklós (PA). **\$7:** Szabó Judit (NJ). **\$8:** Virágh Ágnes (OH). **\$9:** Szerencsy József (OH). **\$10:** Böjtös László (OH), Dániel Ilona (OH), Gosi Irma (FL), Kölley Tiborné (ON), Papp Éva (FL) *szülei, Papp Gábor és felesége emlékére.* **\$12:** Zoltán Piroska (MI). **\$14:** Petrakovits Mária (IL). **\$15:** Balázs Irén (PA) *ajándékelőfizetésre, dr. Hámos Ottó (NJ), Rácz Zsuzsanna (OH) ajándékelőfizetésre, Rönköcs Lujza (OH).* **\$16:** Elek Zsuzsanna (OH) **\$19:** Dr. Tóth Gergely (UT). **\$20:** Alapi Etelka (OH). **\$25:** Lengyel Károly (OH). **\$26:** Csia Éva (OH). **\$30:** Gosi Irma (FL) *ajándékelőfizetésre, Sárkány Károly (SC).* **\$80:** v. Bócsay Zoltán (OH). **\$100:** Nt. Bertalan Imre (PA), dr. Hódos Frigyes (IL). **\$250:** Asboth Gyula (VA) *szülei, Nt. Asboth Gyula és felesége sz. Pfeiffer Ilona emlékére.*

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$100: Nt. dr. Mészáros Sándor (PA), **\$50:** Sándor László (CA).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2014: Balázs Irén (PA), Bakó László (ON), v. Bócsay Zoltán (OH), Böjtös László (OH), Gosi Irma (FL), Papp Éva (FL), Rácz Zsuzsanna (OH), Sárkány Károly (SC), Strasser Alfréd (NY), Szeless Berta (OH). **2015:** Kocsis Irma (NY), Schmidt Béla (NJ). **2016:** Miklós Jolán (BC), Zoltán Piroska (MI).

•EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE

Bp.-Fasori Ev. Gimnázium javára - \$100: Strasser Alfréd (NY).

•ELŐFI ZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **1467 Park-aven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kérjük beküldeni.

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az előálló “maradékot” adománynak tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. X

Kedves Olvasók!

• Elnézésüket kérjük, amiért a 2014-es év, a 84. évfolyam, "első" száma csak nagy késéssel éri el mindnyájukat. Ennek alapvetőleg két oka van: különféle komputer problémák álltak elő, s azok kiküszöböléséhez tetemes időre és kiadásra volt szükség. Mire pedig a problémákat megoldottuk, szerkesztőnk kórházi ápolást és utókezelést igénylő megbetegedése akadályozta a lapszerkesztés és -kiadás menetét. Ezért most a lap 2014 kezdetére hármasszámként jut el Olvasóinkhoz. Úgy tervezzük, hogy az év második felében az esedékes lapszámokat 12-12 oldalon jelentetjük meg. Megköszönjük hűségüket, érdeklődésüket, s többek jókívánságait a szerkesztő felépüléséhez.

• Ismételten felhívjuk Kanadában és egyéb külföldön élő Olvasóink figyelmét, hogy előfizetésüket, adományaikat, AMEK tagdíjukat US dollárra kiállított pénzesutalványon szíveskedjenek beküldeni. Az amúgyis csekélyre szabott előfizetés, vagy más pénzküldemény US dollár értéke jelentősen csökken átváltással, kezelési díjjal, stb. Anyagiakat tekintve hálásan köszönjük előre is, hogy tehermentesítik a lapot.

• Szíveskedjenek megnézni "mégegyszer" a borítékon levő címszalagot. Azon fel van tüntetve, hogy az előfizetés vagy AMEK tagdíj melyik évvel jár vagy járt le. Előre is köszönjük az időbeni előfizetéseket, AMEK tagdíjakat, és bőkezű felülfizetéseket is. (Az AMEK-tagdíjak, évi \$20, az előfizetéseket is magukba foglalják).

• Felkérjük mindnyájukat, hogy váljanak lapterjesztőkké. Ismertessék hittestvéreik/honfitársaik körében az Erős Vár-t, remélve, hogy így növekednék a lap olvasótábor. Köszönjük ezt a támogatást is.

• Tekintettel arra, hogy az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia, az AMEK, az *Evangelical Lutheran Church in America* egyházhoz tartozó, és az *Evangelical Lutheran Church in Canada* egyház által elismert jogi szervezet, az AMEK fenntartása rendkívül fontos, annál is inkább, mert két teológiai ösztöndíj kezelésére/közvetítésére van megbízatása. Eddig 34, leginkább magyarországi, de erdélyi és felvidéki ev. teológiai hallgató is, közöttük néhány lelkész, kapott egy-egy éves tanulmányi ösztöndíjat a csikágói (IL) és kolumbuszi (OH) ev. teológiai intézetekben való tanulásra. Az így kiutalt ösztöndíjak összege meghaladja a 600,000.00 dollárt. Ezért nagyon fontos, hogy az AMEK-et fenntartsuk azzal, hogy Olvasóink minél nagyobb számban vállaljanak AMEK tagságot, s így az AMEK jogi helyzetét erősítsük országos egyházaink szervezetén belül. – Sz.

Gyarapodott az Evangélikus Világszövetség

A 2011 óta az EVSZ — 142 egyház és 12 elismert közösség — tagsága 72.3 millióra növekedett. Afrikában 3 százalékkal és Ázsiában 19 százalékkal. A tagság továbbra is csökkent Észak-Amerikában (7.8 százalékkal) és Dél-Amerikában meg a Karibi térségben (0.3 százalékkal), valamint Európában (1.6 százalékkal). Az EVSZ 79 államra terjed ki, közöttük Németországban él a legtöbb evangélikus. Az első tucat egyház tagsága a következő:

1. Svéd Egyház - 6.5 millió taggal.
2. Etiópiai Evangélikus-Lutheránus "Mekane Jesus" Egyház - 6.3 millió taggal.
3. Tanzániai Evangélikus-Lutheránus Egyház - 5.8 millió taggal.
4. Dániai Evangélikus-Lutheránus Egyház - 4.4 millió taggal.
5. Finnországi Evangélikus-Lutheránus Egyház - 4.15 millió taggal.
6. Protestáns Keresztyén Batak Egyház Indonéziában - 4.1 millió taggal.
7. Amerikai Evangélikus-Lutheránus Egyház (ELCA) - 3.95 millió taggal.
8. Norvég Egyház - 3.8 millió taggal.
9. Madagaszkári Malagéz Evangélikus Egyház - 3 millió taggal.
10. Hannoveri Evangélikus-Lutheránus Egyház - 2.8 millió taggal.
11. Bajorországi Evangélikus-Lutheránus Egyház - 2.51 millió taggal.
12. Indiai Andhra Evangélikus-Lutheránus Egyház - 2.5 millió taggal.

"The Lutheran"

BAKÓ LÁSZLÓNÉ SZ. SZENDER MARGIT 1930 - 2014

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy az Élet és Halál Ura elszólította közülünk Bakó Lászlóné sz. Szender Margit testvérünket. 1930-ban született Torontóban. Négy testvére közül ő volt a legfiatalabb. Szülei az I. világháború után emigráltak Kanadába. Kereskedelmi iskolát végzett, irodában dolgozott. 1953-ban kötött házasságot Bakó Lászlóval. Egy kislányuk született 1955-ben. Gyermekük születése után édesanyai hivatásának élt. Gyülekezetünkben nagyon sok vacsorát, és közösségi alkalmat rendezett. Ő volt a Nőegylet pénztárosa. 61 évi boldog házasság után az Úristen magához szőlította életének 83. esztendejében, 2014. január 6-án. Gyászolják: Hitvestársa, László; leánya, Carolyn; veje, Randy; unokája, Lesley; rokonok, barátok, és az evangélikus gyülekezet. Isten vigasztaló igéje erősítse a gyászoló családot.

"Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: Higyjétek Istenben és higyjétek énbennem. Az én Atyámnak házában sok hely van; ha pedig nem volna, megmondtam volna néktek. Elmegyek, hogy helyet készítek néktek... Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek; nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!" (János 14:1.)

A Torontói Magyar Ág. h. ev. Egyház közleménye.

E pünkösöd ünnepében,
E pünkösöd ünnepében
Dicsérjük a nagy Istent,
Ki Szentlelkét szívünkbe
Ki Szentlelkét szívünkbe
Kiárasztá bőséggel.
Ennek örüljünk
Szívvel, szájjal, buzgó lélekkel,
Kik a Jézusban hiszünk.
Adjuk meg,
Adjuk meg
Néki a dicsőséget!,
Vigadjunk,
Vigadjunk,
Miként a fák, füvek, virágok
Újulnak örömben. EÉ 176 (Kolozsvár)

KERESZTÉNY CSALÁDOK A VÁLTOZÓ VILÁGBAN

Hamvas Béla a "Láthatatlan történet" című művében "létrontás" szóval jellemezte azt a folyamatot, ami napjainkban egyértelműen és egyre agresszívebben bontakozik ki a maga teljességében. Hamvas így ír: "a bűn egyszeri és kivételes aktusával szemben a létrontás lassú beszennyeződés; életünk színvonalát folyamatosan süllyesztjük hazugsággal, ruhával, zenével, szokással stb.; nincs rá feloldozás, csak a megfordulás segít."

Úgy gondolom, hogy amikor a családokról beszélünk a "változó világban", ez az alapjaiban bár szomorú, mégis igaz megközelítés elengedhetetlen. A világ ugyanis, ami körülveszi a mai magyar, és mondhatnánk a nyugati kultúrkörben élő családokat, egyre szennyeződik gondolkodásban, ideákban, erkölcsi színvonalban. Nincs egyetlen szöglete sem a társadalomnak, ahová ne férközött volna be a bizonytalanság és a félelem, amit szinte automatikusan generál az a fajta lét-hazugság, ami beláthatatlan egy bizonyos ponton túl. Kevés dolog valóban az, aminek látjuk, vagy amit mondanak róla, még egyszer ismételve: "életünk színvonalát folyamatosan süllyesztjük hazugsággal, ruhával, zenével, szokással". De vegyük észre azt is, amit Hamvas hozzáfűz: "nincs rá feloldozás, csak a megfordulás segít."

Kézenfekvő, hogy teológusként a keresztény ideált állítsam Önök elé, azt, ahogyan a kereszténység beszél a családról. Ebben az összefüggésben minden szónak kiemelt jelentősége van. A család keresztény gyökerei éppen olyan fontosak, mint az, hogy jelentésüket a változó világban kell értelmezni, pontosan ott, ahol a mai családok élnek. Mondhatnám úgy is, hogy ezúttal egy olyan dimenziójáról szeretnék beszélni a keresztény értelmezésnek, amiről kevés szó esik, ha egyáltalán fontolóra vettük valaha is a Szentcsalád ideáljának *gyakorlati* mondanivalóját. Mert Jézusról, Máriáról és Józsefről sokféle értelmezés, elmélkedés létezik külön-külön, meg arról is, hogy ők hárman miképpen éltek Názáretben, nagy békeességben, hogy Jézus feltehetően apjának mesterségét folytatta addig, amíg be nem teljesedett az idő, s megkezdte nyilvános működését.

Ennek értelmében először a "keresztény" jelzőt kell körbejárjunk, majd magát a Szentcsalád gyakorlati példáját, hogy mit mond ma nekünk ez a példa, s végül egy kis kitekintés arra nézve, hogy

miképp képzelhető el a jelen társadalomban egy olyan család-modell, ami felvállalja a keresztény hagyományt és vállalni tud az új kihívásokra.

2004-ben, amikor elkészült az Európai Parlamentben "Az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés" preambuluma, sokan felszisszentek, sőt tiltakoztak azon megfogalmazás ellen, hogy "Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből" merít ösztönzést, nem pedig a történelmileg keresztény hagyományából. Jól ismerjük ezt a vitát, mely valójában fájdalmas szembenézés kezdete volt egy új, Európában addig gyakorlatban alig létező gondolkodásmód bevezetésének, kivéve természetesen a szovjetek által megszállt országokat. Ez konkrétan azt jelenti, hogy míg a 20. században a szovjetek által megszállt országokban a lakosságot megfosztották vezetői a szabad vallásgyakorlattól, addig az Európai Unió dokumentuma, ami szabad országok nevében, szabad elhatározásból született dokumentum, maga mondott le egy olyan kincsről, aminek hosszú távon beláthatatlan következményei lehetnek.

Bevallom, egy cseppet sem lepődtem meg akkoriban ezen a döntésen, mert már ismertem a kanadai gyakorlatot, a sok helyen ellaposodott és perifériára szorult kereszténységet, a globális gondolkodás útvesztőit. Amikor egy hagyományokkal rendelkező intézmény vagy országok közössége megtagadja gyökereit, ez nem csak a gyengülés jele, hanem komoly veszteség is. "Létrontás" – hogy visszautaljak Hamvas Béla megfogalmazására. Mondjuk ki világosan: a globalizmus eszméje olyan mély erkölcsi szakadékba sodorta a nyugati világot, ahonnan kizárólag közös erővel tudnánk csak kikapaszkodni, ha a törvények tudói, a pénzvilág óriásai hagynák. De nem hagyják, mert érdekeik összefogás és közös akarat-ellenesek. Éppen ezért sokkal határozottabban kell látni és átlátni a helyzetet, s olyan lehetőségekkel élni, amelyek még nyitottak a keresztények és a családok számára is. Ugyanis bármennyire atomizálódó a törekvés, mely az emberi kapcsolatokat célozza meg elsősorban, a család akkor is, ma is ugyanúgy, mint évezredekkel ezelőtt, *a társadalom legkisebb és legfontosabb alkotó eleme*. Nincs az a hatalom, ami hosszú távon életképes a családi összetartozás, a családi háló nélkül. Itt most teljesen profán módon pszichológiai,

erkölcsi, tudati tényezőket értek, vagyis azt a "szerkezetet", aminek rácsát ha egyszer szétfeszíti a külső társadalom, akkor az őnmaga vesztét is okozza: lévén az alap, amire épült, összedől.

Mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy az uralkodó globalizmus tevőleges karja, a média, hogyan hatol be a tömeg-tájékoztatói eszközök révén a családok hálósobájába, a gyereksobákba, és mindenhová, hogy olyan tanokat és kívánalmakat terjesszen és gerjesszen, amelyek védtelenné és kiszolgáltatottá teszik a család minden tagját. Ez az a pont, ahol nem csak körültekintőbb tájékozódás szükséges, hanem annak felismerése, hogy mindnyájan, akiket megveszteszünk, keresztények és nem keresztények egy hajóban ülünk. Sőt, van még rosszabb hírem is: a hajó süllyed. Emlékezzünk, Hamvas azt mondja: "nincs rá feloldozás, csak a megfordulás segít." A történelmi egyházakat a globalizmus nevetségessé és ugyanúgy kiszolgáltatottá tette, mint bennünket. A demagógia virágkorát éli, hiszen ha valamit túlságosan sokszor mondanak el, az egy idő után beivódik a bőrünkbe, az agyunkba és végül a szívünkbe. Íme, a műanyagvilág diagnózisa, röviden

Térjünk vissza a "keresztény" jelzőhöz. Lehet, hogy ókonzervatívnak hangzik, én mégis ragaszkodom a keresztény jelzőhöz. Nem azért, mert nem ismerem el más világnézet igazságait, hanem azért, mert Európának a kereszténység adta meg szellemileg és erkölcsileg azt a formát, aminek jegyében alakult történelme és létezett még akkor is, ha sokszor ezt az eszményt háborúk és egyéni bűnök elfedték. Európa lelki egészségéhez a kereszténység által felkínált értékek tartoznak a legszorosabban. "A kereszténység a normális létben való magatartásról szóló tanítás." - írja Hamvas a Pathmoszban (Kiengesztelődés), s fogadjuk el így, ilyen egyszerűen, hogy nekünk nincs más, jobb, szebb, csak az, ami gyökereinkhez tartozik.

Itt érkezünk el a Szentcsalád ideáljának *gyakorlati* tanításához. Mint mindennek az életben, kétféle olvasata ismeretes. Így van ez a jelenségekkel, a kapcsolatokkal, és a történésekkel is. Az egyik olvasat, ami van, ami megtörténik, amit érzünk és gondolunk róluk egy adott pillanatban. A másik olvasat pedig az, ami a dolgok mögött húzódik, ami a transzcendencia irányába mutat, vagyis az, amiben a Teremtő kifejezi számunkra mondanivalóját. A hívó ember- [↗]

KERESZTÉNY CSALÁDOK ...

nek mindkét irányba kell figyelnie és a két létezést közös pontra, harmóniába hoznia. Itt a történet egyszerű, de mindjárt az elején rengeteg irányban nyitott: nem lehet pusztán földi szemmel leírni, mert az nyilvánvaló félreértésekhez vezet. A történet ez: a Magasságbeli Isten kiválaszt egy fiatal szűz leányt és Szentlelke által megfogon benne az Üdvözítő. Más szavakkal: egy véges földi emberi lény, egy leány abban a csodában részesül, hogy a halhatatlan Isten gyermekké lesz a szíve alatt. De a történetnek itt nincs vége, mert József is kiválasztott arra, hogy ezt a leányt és ezt a gyermeket oltalmára bízják. Ha leszálunk az eddigi szakrális olvasat magaslatáról, akkor azt mondjuk: József elfogadja, hogy nevelőapja legyen Mária születendő gyermekének, hogy a lányt a társadalom ne vesse ki, s a gyermek családban nőhessen fel. Látnunk kell, hogy a két olvasat ugyanannak az éremnek két oldala, amit olyan értékek kötnek össze, mint felelősségvállalás, hit, szeretet. Vagyis mind olyan értékek, amelyeknek csak áttevőlegesen van értékük a társadalomban, anyagilag kifejezhetetlenek, ugyanakkor mégis a társadalmi együttélés alapjait képezik. Hiszen minden olyan társadalmat, amit nem a közös jobbulási akarat vezet, ahol nincs bizalom, őszinteség, ahol csak egyéni érdekek léteznek, ott előbb-utóbb uralkodóvá lesz a káosz.

A mai nyugati társadalmakat, mint az imént említettem, az atomizálódás jellemzi, amivel halad az entrópia felé. A pénz hatalom felől nézve természetes, végtére is a tömegeket csak akkor lehet kezelni, ha kiszolgáltatottak és nincs sem fizikailag, sem érzelmileg, sem ideológiailag kapaszkodójuk. Ebből példaként csak egy jelenséget említenék meg, az ún. "szingli" életforma felmagasztalását. Nem mennék részletekbe, de világos, hogy nem a hosszan tartó, intim kapcsolatok kialakulásához vezet az ilyen fiatalok élete, s benne szó sem esik a családalapításról. A másik ilyen jelenség a gazdasági kiszolgáltatottság, ami a családokat arra kényszeríti, hogy erejükön felül küzdjenek létfenntartásukért. Tapasztalatból Önök is tudják, hogy ez mennyire nagy harc, s a statisztikákból az is kiderül, hogy ennek következtében hány család esik szét évente, s hogy a fiatalabb nemzedék nem tud, nem akar, de legalábbis halogatja a családalapítást. Arról nem is beszélve, hogy a globális ideál a kisebbségek fellázítását is elősze-

rettel támogatja. Sajnos idősek, betegek vergődnek valóban magányosan családból, társadalomból száműzöttek. Mert minden emberi lényben eleméntáris vágy él az igazi családokat jellemző intim kapcsolat, összetartozás, a fészék melege iránt! Mint ahogy normális esetben a fészekből kirepült gyermek is visszatér anyjához-apjához, s lesz ő felnőttként támasza szüleinek. Kár, hogy a mindent behálózó politika a valódi részleteket eltakarja, sőt el is ferdíti. Csoda, ha egy ilyen közegben a keresztények elbizonytalanodnak, sidegennek, őshüllőnek számítanak a maguk kétezer éves ideáikkal?

Márpedig látnunk kell, hogy ezek az ideák egy cseppet sem elavultak. Néhányat már említettem: felelősségvállalás, közös akarat a jóra, bizalom, őszinteség, és nem utolsó sorban a hit és a szeretet. Ezek ma is egy család, egy kis közösség értékei, ezekből kell kinőnie az egészséges, polgárait támogató társadalomnak.

A Szentcsaládban megvan mind az, ami mai életünket jellemzi, például a külső fenyegetettség, hiszen Heródes minden kisgyermeket megölet, hogy hatalmát óvja, tehát a gyermekkel a szülők menekülnek, s idegen földön kénytelenek élni. Később Mária özvegy marad, majd gyermekét is elveszíti. Hány és hány családot érint hasonló fájdalom a napi élet során! De nézzük a fájdalmak után a másik dimenziót is, azt, amivel ez a család valóban példaképpül állítható, hiszen maga a Teremtő Isten is megnyilatkozik benne Szentlelke és Fia által. Ahogy mondtam, Móriában a véges és a végtelen találkozik, s így lesz ő az első az emberek között, aki testében is érintette a világok urát. Vele volt nappal és éjjel, betakarta, ha fázott, hűtötte ételét, s a végén lemosta róla könnyeivel a szenvedés vérfoltjait. Láta nevetni és sírni, minden percét odaadta neki, mert minden édesanya képes arra, hogy gyermekének mind ezt megtegye. Vagyis Jézus családja az egész üdvösségtörténet, mondhatni az emberi történelem mindenkor megtalálható egyszerűségét, hétköznapiságát, örömeit és bánatát is magába sűrítette. De érezni kell ebben a történetben a kristálytisza mondani valót: hogy atomreaktorokban nincs akkora energia, mint amekkorára képes a szeretet energiája!

És van még egy tanulság, amiről mondom, keveset beszélnek, pedig a történetben megtalálható: József alakja és szerepe. József nevelőapja Jézusnak.

Belekerül egy helyzetbe, amit nem maga választott, de amivel végül is megbékél. József más gyermekét neveli, tisztességgel, becsülettel. Mert a család — akkor is család — nekem ezt mondja ez a bibliai helyzet —, ha nem tud tökéletes lenni. Mert egy helyzet nem attól jó vagy rossz, hogy adatszerűen mindent megtalálunk benne vagy minden külső feltétellel (anyagiak, lehetőségek) rendelkezik. Egy helyzet attól lesz elviselhető és boldogító, amilyen lelkülettel megélik azt. Így a családok intim-szférája is attól lesz elviselhető vagy elviselhetetlen, hogy a változó, szorongató külső világot beengedi vagy úgy dönt felelősséggel, hogy nem halad a széles úton, hanem átvergődi magát a keskeny úton. Visszatérve a mába: ebben van kulcs szerepe egy ország vezetőinek. Hagyja-e vergődni a családokat vagy hivatásához hűen a közjó mércéjét használja és segíti a kibontakozásban a gyermekeket vállalókat, azokat is, akik más gyermekét nevelik, azokat is, akik egyedül küszködnek valami oknál fogva gyermekük felnevelésével, és persze azokat is, akik sok gyermekkel képzelik el az életüket. Nem feledkeznek meg arról sem, hogy a gimnazista és az egyetemista, sőt a fészekből kirepült gyermekek is a család tagjai, s ez utóbbiak egy adott pillanatban esetleg szüleik egyetlen támaszai lesznek. Mindenkinek segít, aki nem csak létrehozta családját, hanem felelőséget is vállal érte.

Különleges kegyelemnek tartom, hogy a kereszténység alapvető ideájában, egy nőben, Móriában, fogalmazódik meg véges emberi életünk találkozási és beteljesedése a végtelen isteni érintése által, s egy férfiben, Józsefben találjuk meg azt a "szent törést", amit oly alázattal, hittel, és felelősséggel felvállalt, mert az ügy az fontosabb volt, mint saját élete. Ez hozza szívünkhöz közel az evangéliumi irgalmat, s mutat példát arra, hogy a változó világban miképpen állaljuk fel egyénileg és társadalmilag is napi feladatainkat. A nyugati típusú társadalmakban a család intézménye válságban van, ez igaz. De a megoldást nem lehet sem elodázni, sem átruházni az elkövetkező generációkra, éreznünk és felvállalunk kell az életnek azt a kis szeletét, ami egyénileg jutott ránk.

Bert Hellinger pszichiáter, családterapeuta szerint a nemzet is család, ami azt jelenti, hogy egy lélekben összpontosul az adott nemzet minden rossz és jó tulajdonsága. Aki ebből az egységből kiszakad vagy kizáratik, annak hiányát az egész közösség megérzi. Mint kül- [✓]

KERESZTÉNY CSALÁDOK ...

dön élő, alkotó, engem ez személyesen is érint. Ezért vagyok hálás Önöknek, hogy itt most meghallgattak. Nemzetünk megbékéléséhez fontos a társadalmi visszarendeződés, amit már Önök elkezdtek azzal, hogy a családok megélhetésén, integrálódásán fáradoznak. Szeretném, ha továbbra is felvállalnák azokat az értékeket, melyeket védeni és támogatni kell a globális, széthúzó erőkkel szemben, mint ahogy a családok védelme és támogatása is az. Így jöhet majd létre egy társadalmi méretű kiengesztelődés egymással és múltunkkal, hogy a jövő felé léphessünk.

Úgy érzem, ebben nekünk, nőknek központi szerepünk van: a béketeremtésben, a gyermekek vállalásában, a családok összetartásában, mert mi rugalmasságunk révén képesek vagyunk az ellentéteket szeretettel elsimítani, a generációk közti integrációt megteremteni. De csak akkor, ha végre hisszük is, hogy értékeink nem a mindenkor változó ideáktól függenek, nem a férfiak és főleg nem a média által előírt elképzeléseket kell beteljesítenünk, hanem elsősorban és kizárólagosan a bennünk megszólaló isteni Lélek szavára érdemes hallgatnunk. Mert egy nő mosolya és gondoskodása nélkül egyetlen férfi sem tudna férfivá válni.

Végül feltehetjük a kérdést, hogy változhat-e a kereszténység családképe az új igények és kihívások szerint vagy sem? Állandó-e a kép, amit az Evangélium tár elénk vagy más utakat kell találnunk, hogy úgymond "korszerűen" beszélhessünk erről a témáról? Van egy rossz hírem: a lényegben és a megfogalmazásban semmi sem változik. De van egy jó hírem is: a lényegben és a megfogalmazásban semmi sem változik. Ugyanis nincs szükség kiigazítani azt, amit már 2000 éve tudunk, de megvalósítani még eddig aligha sikerült. Az üzenet így szól: *a család szentség*, megélendő és megvalósítandó intim kohézió, a társadalom építőeleme, függetlenül attól, hogy kinek mennyire teljes vagy csupán csak egy rész adatik belőle; mindenki azért felelős, amit élethelyzetében kapott. A Szentcsalád ideális képe is valószínűleg azért olyan emberi minden spirituális mondanivaló ellenére, mert az embert Teremtője jobban ismeri, mint ő saját magát. Mert egy idea megvalósítása nem egyszeri történés, hanem napi

feladat. Az emberi élet különböző szokásokon megy át, napi kihívásoknak megfelelően. Ezért a kereszténységben jelenlévő üzenet azt mondja: legyünk mi is irgalmasok, ahogy hozzánk is irgalmas az ég. Emlékezzenek, nincs a késedelemre feloldozás, "csak a megfordulás segít."

[szerkesztett szöveg]

Simándi Ágnes angl. lelkész (Torontó) Elhangzott Budapesten a "Magyar nők a nagyvilágban" konferencia keretében a Parlament felsőházi üléstermében 2014. március 1-én.

József, az ács, az Istennel beszél

Magasságos,

Te tudod: nehéz ez az apaság,
Amit az én szegény vállamra tettél.
Apja volnék, - és mégsem az vagyok.
Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szemei s a Te szemeid,
Istenem, a Te szemeid azok.
Gyönyörűséges és szörnyű szemek,
Oly ismerősek, s oly idegenek...
Ez az ács-műhely... ezek a forgácsok...
Mit tehettem érte?... mit tehetek?
Én tanítottam fogni a szerszámot,
Mégis rá fogják majd a kalapácsot.
Úgy félek: mi lesz?

Most is ki tudja, merre kóborog,
Tekintetétől tüzet fog a műhely,
Tüzet a világ, s egyszer ellobog.
Ó, jó volt véle Egyiptomba futni
S azután is óvni a lépteit,
Fel a templomig, Jeruzsálemig,
Míg egyszer elmaradt...
Ó, jó volt, míg parányi rózsaujja
Borzolta szürkülő szakállamat,
Ezüst nyomot hagyott már akkor is,
Komoly nyomot parányi rózsaujja.
S most olyan más az útja...
Vezetném és Ő vezet engemet.
Csak azt tudom, a Te utadon jár,
Magasságos,
De ki tudja a Te ösvényedet?
Te vagy az atyja, - én senki vagyok,
Az Evangéliumban hallgatok,
S hallgat rólam az Evangélium.

Reményik Sándor

¶ A hit egyedül Istent illetheti. Ezzel fogjuk fel Isten dolgait. Ebből születik azután a cselekedet, mellyel felebarátainknak szolgálunk. A hit befelé és felfelé Istenre néz, a cselekedet pedig kifelé és lefelé a felebarátra. [Luther]

EMLÉKEZZÜNK TRIANONRA!

1920. JÚNIUS 4.

NEM FELEJTHETÜNK!

ÉRTESÍTJÜK

az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagjait és barátait, hogy a már esedékessé vált 35. közgyűlés idejét 2014. szeptember 1-jére halasztottuk. A közgyűlés helye, ideje: a Nyugat-Clevelandi Ev. Egyház, 3245 W. 98th St., Cleveland, OH 44102 tanácsterme, du. 1:30 órai kezdettel. A közgyűlést 11:00 órakor Istentisztelet s 12:15-kor ebéd előzi meg. A részvételi szándékot szíveskedjenek augusztus 24-ig jelezni.

AMEK Intéző Bizottsága nevében:

Bernhardt Béla főesperes, elnök.

Címváltozás

Felhívjuk lapunk és az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia címzettjeinek figyelmét, hogy takarékosági szempontból megszüntettük postafiók címünket. Levelezés, előfizetés, adomány, AMEK-tagdíj, csere- vagy tiszteletpéldány küldhető az alábbi címek bármelyikére:

Erős Vár

1467 Parkhaven Row

Lakewood, Ohio 44107-4505

vagy

Hungarian Conference ELCA

1467 Parkhaven Row

Lakewood, Ohio 44107-4505

Köszönjük figyelmüket.

NYÁRI MAGYAR ISKOLA

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség idején is megrendezi hagyományos nyári iskolatáborát a fillmor(e)i regényes Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor ideje július 5-19. A délelőtti iskolórát délutánra szakköri foglalkozások, kirándulások, fürdés, s egyéb vidámságok váltják fel. Érdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást Walter Krisztina 216-870-94562 telefonszámon v. iskolatabor@gmail.com címen.

A BIBLIA A SZENTHÁROMSÁGRÓL

A legnehezebb dolog a Szentháromsággal kapcsolatos keresztyén elképzelésben az, hogy nem lehet pontosan elmagyarázni. A Szentháromságot emberi lény képtelen teljesen megérteni, pláne megmagyarázni. Isten végtelenszer hatalmasabb nálunk, ezért nem várhatjuk el, hogy teljesen meg fogjuk érteni Őt. A Biblia azt tanítja, hogy az Atya Isten, hogy Jézus is Isten, és hogy a Szentlélek is Isten. Azt is tanítja, hogy csak egy Isten van. Megérthetünk néhány dolgot a Szentháromság különböző személyei közötti kapcsolatáról, de az egész felfoghatatlan emberi elmével. Ez persze nem azt jelenti, hogy az egész nem igaz, vagy nem a Biblián alapul.

Ne felejtjük el ennek a témának a tanulmányozáskor, hogy a "Szentháromság" szó nem szerepel Bibliában. Olyan kifejezés ez, ami megpróbálja Isten hármasságát kifejezni, azt a tényt, hogy Ő három egyszerre létező, örökkévaló személyiség. Ez nem jelenti azt, hogy három Isten van. A Szentháromság egy Isten, aki három személyből áll. Semmi rossz nincs a "Szentháromság" szó használatában, még ha nincs is benne a Bibliában. Gyorsabb kimondani, mint azt, hogy három egyszerre létező, örökkévaló személyiség, akik egy Istent alkotnak. Ha ez gondot jelent, akkor fontoljuk meg: a nagypapa szó sincs benne a Bibliában. Ugyanakkor tudjuk, hogy vannak nagypapák a Bibliában, például Ábrahám volt Jákób nagyapja. Tehát ne akadjunk fent a "Szentháromság" szón magán. Ami igazán számít az az, hogy amit a szó képvisel, az benne van a Bibliában. E bevezetés után íme néhány igever a Szentháromságról:

1) Egy Isten van: 5Mózes 6:4; 1Korinthus 8:4; Galata 3:20; 1Timóteus 2:5.

2) A Szentháromság három személyből áll: 1Mózes 1:1; 1:26; 3:22; 11:7; Ézsaiás 6:8; 48:16; 61:1; Máté 3:16-17; 28:19; 2Korinthus 13:14. Az ószövetségi részekben a héber nyelv ismerete segítséget jelent. Az 1Mózes 1:1-ben a többesszámú "Elohim" jelöli Istent. Az 1Mózes 1:26; 3:22; 11:7; és Ézsaiás 6:8 pedig a többesszámú "mi"-t használja. Ez az "Elohim" és "mi" kétségtelenül több, mint két személyre vonatkozik. Az angolban vagy a magyarban csak két forma van: egyes- és többesszám. A héberben három forma van: egyes, kettes, és töb-

besszám. A kettes szám kizárólag kettőt jelent. Általában a héber páros dolgokra használja, mint a szem, a fül, a kéz. Az "Elohim" és a "mi" szavak többesszámúak – több, mint kettősek – tehát biztosan három vagy több személyre utalnak (Atya, Fiú, Szentlélek).

Az Ézsaiás 48:16 és 61:1-ben a Fiú beszél, miközben az Atyára és a Szentlélekre utal. Hasonlítsd össze az Ézsaiás 61:1-et a Lukács 4:14-19-cel, hogy lásd, hogy a Fiú beszél. A Máté 3:16-17 leírja Jézus megkeresztelésének az eseményét. Itt látható, hogy Isten, mint Szentlélek leszáll Istenre, mint Fiúra, miközben Isten, mint Atya kifejezi örömét a Fiúban. A Máté 28:19 és a 2Korinthus 13:14 is példái a Szentháromság három különböző személyének.

3) A Szentháromság tagjait több szakasz is megkülönbözteti egymástól: Az Ószövetségben az "ÚR" nagybetűs kifejezés az "Úr"-ról szól (1Mózes 19:24; Hóseás 1:4). Az "ÚR"-nak "Fia" van (Zsoltárok 2:7; 12; Példabeszédek 30:2-4). A Lélek is meg van különböztetve az "ÚR"-tól (4Mózes 27:18) és "Isten"-től (Zsoltárok 51:10-12). Isten, a Fiú meg van különböztetve Istentől, az Atyától (Zsoltárok 45:6-7; Zsidók 1:8-9). Az Újszövetségben a János 14:16-17 az, ahol Jézus beszél az Atyáról, hogy elküldi a Segítőt, a Szentlelket. Ebből is látszik, hogy Jézus nem tartotta magát az Atyának vagy a Szentléleknek. Vegyük figyelembe azokat az alkalmakat az evangéliumokban, amikor Jézus az Atyával beszélt. Önmagához szólt? Nem. A Szentháromság egy másik személyéhez beszélt – az Atyához.

4) A Szentháromság minden tagja Isten: Az Atya is Isten: János 6:27; Róma 1:7; 1Péter 1:2. A Fiú is Isten: János 1:1, 14; Róma 9:5; Kolossé 2:9; Zsidók 1:8; 1János 5:20. A Szentlélek is Isten: Apostolok Cselekedetei 5:3-4; 1Korinthus 3:16 (megtelni Szentlélekkel – Róma 8:9; János 14:16-17; Apostolok Cselekedetei 2:1-4). (V.ö., Athanázuszi Hitvallás.)

5) A belső sorrend a Szentháromságon belül: Az Ige megmutatja, hogy a Szentlélek alá van rendelve az Atyának és a Fiúnak, a Fiú pedig alá van rendelve az Atyának. Ez belső kapcsolat, ami nem tagadja meg a Szentháromság bármely személyének isteni voltát. Ez egyszerűen

olyan terület, amit a mi véges agyunk nem tud felfogni a végtelen Isten vonatkozásában. A Fiúval kapcsolatban: Lukács 22:42; János 5:36; János 20:21; 1János 4:14. A Szentlélekkel kapcsolatban lásd: János 14:16; 14:26; 15:26; 16:7; és főleg János 16:13-14.

6) A Szentháromság független tagjainak a jellemzői: Az Atya a tökéletes forrása és oka » a világnak (1Korinthus 8:6; Jelenések 4:11); » az isteni kijelentéseknek (Jelenések 1:1); » az üdvösségnek (János 3:16-17); és » Jézus emberi tetteinek (János 5:17; 14:10). Az Atya a kezdeményezője mindennek.

A Fiú a közbenjáró, akin keresztül az Atya a következőket végzi el » a világ teremtését és fentartását (1Korinthus 8:6; János 1:3; Kolossé 1:16-17); » isteni kijelentések (János 1:1; Máté 11:27; János 16:12-15; Jelenések 1:1); és » üdvösség (2Korinthus 5:19; Máté 1:21; János 4:42). Az Atya teszi mindezt a Fiú által, aki az Ő segítője.

A Szentlélek az, akin keresztül az Atya megteszi » a világ teremtését és fentartását (1Mózes 1:2; Jób 26:13; Zsoltárok 104:30); » az isteni kijelentéseket (János 16:12-15; Efézus 3:5; 2Péter 1:21); » az üdvösséget (János 3:6; Titusz 3:5; 1Péter 1:2); és » Jézus tetteit (Ézsaiás 61:1; Apostolok Cselekedetei 10:38). Ezeket mind a Szentlélek ereje által teszi az Atya.

Egyik népszerű illusztráció sem teljesen pontos a Szentháromságról. A tojás (vagy alma) azon bukik el, hogy a héj, a fehérje, és a sárgája a tojás részei, nem maga a tojás. Az Atya, Fiú és Szentlélek nem Isten részei, hanem ők Isten. A víz példája valamivel jobb, de még mindig nem írja le a Szentháromságot. A folyadék, a légnemű gőz, és a szilárd jég mind a víz formái. Az Atya, Fiú, és Szentlélek nem Isten formái, hanem mindegyikük maga Isten. Noha ezek az illusztrációk képet adhatnak a Szentháromságról, de ez nem megfelelő. A végtelen Isten nem ábrázolható véges módon. A Szentháromságra koncentrálás helyett az a tény a fontos, hogy Isten nagysága és végtelensége magasabbrendű természet, mint a miénk. "Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének, és ismeretének mélysége! Milyen megfoghatatlanok az Ő ítéletei, és milyen kiküthathatatlanok az Ő útjai!" (Róma 11:33-34).

INTERNET

ERŐS VÁR is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Distribution by First Class mail. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekről írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap címére küldendő:

Erős Vár, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Bényén fennállásnak 300., Cinkotán 315., és gyülekezeti háza felépítésének 5. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Írsán Csadó Balázs, Kölcsházán Tóth Attila, Pusztavámon Ribárszki Ákos az ev. gyülekezet új lelkésze.

• A Norvégiában élő D. Terray László ev. lelkészt kilencvenedik születésnapja alkalmából ünnepélyesen köszöntötték és a Híd magazinban méltatták életpályáját

• A rákospalotai ev. templomban adott koncertet a Magyarországra látogató, iowai amerikai ev. Wartburg Kórus.

• Tíz évvel ezelőtt szentelték újra a Benzúr László Ybl-díjas építésmérnök terve alapján a felújított és kibővített balatonszárszói Evangélikus Konferencia és Missziós Otthont.

• A lebontásra ítélt augsburgi Diakonissenkrankenhausból menthető berendezési és felszerelési tárgyakkól többmillió forint értékű ajándék jutott a Fébé Diakonissza Egyesületnek és az új részzel bővülő Sarepta Szeretothonnak.

• Az Evangélikus Külmissziói Egyesület rendezésében tartott ünnepélyen emlékeztek meg a magyarországi Lepramisszió negyvenéves működéséről.

• A két éve indult Pilisi Evangélikus Szeretetszolgálatot az egyház az önkormányzattól vette át. Az eredményesnek bizonyult tevékenység folytatására kiutalt 360 millió forintnyi támogatásból bölcsődét építettek és szenteltek fel.

• Kiskőrösön a megújult és kibővített Harangvirág Evangélikus Óvodáját ünnepélyesen vette használatba a gyülekezet.

• Hosszú és aprólékos munka után elkészült a domonyi ev. gyülekezet adományaként az Evangélikus Országos Múzeumba került oltárkép. A szakadt, elázott, felrepedezett festmény a pusztulás szélén állt, amikor sikeres pályázat révén mód nyílt a restaurálásra.

Bucsi Ágnes restaurátorművész aprólékos, gondos munkával megmentette és szinte újjávarázsolta az óriási méretű képet Elhelyezése problémát jelentett, mivel a festmény mérete — 4.8 m magas és 2-1 m széles — és kora (19. század) kevés egyházi helyszínnek felelt meg. A budapesti Puskin utcában székelő Déli Egyházkerület püspöki hiavatala előtere azonban méltó a kép témájához, és megfelelő rálátást is biztosít. Az épületbe térőket így már a feltámadott Krisztus

lendületes alakja fogadja és emlékezteti az örömhírré: Krisztus feltámadt!

• A Magyar Bibliatársulat ünnepély keretében mutatta be a revideált újfordítású Bibliát, mely a Kálvin Kiadó gondozásában jelent meg. Az 1975-ben kiadott első "újfordítást" követően 1990-ben jelent meg az újfordítás első változata. Az azóta eltelt közel negyed évszázad mindenképpen indokolta az új revíziót.

Az érdemi munka a Magyar Bibliatársulat Szöveggondozó Bizottságában folyt. Kustár Zoltán, a Debreceni Hittudományi Egyetem professzora, Tokics Imre, az Adventista Teológiai Főiskola tanára, Vladár Gábor, a Pápai Református Teológiai Akadémia professzora, valamint Bácskai Károly, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatója végezte a revíziót nagy szakértelemmel, alázattal, és elkötelezettséggel. Mindnyájan hangsúlyozták, hogy a revideálás nem újrarendelés. Annál bizonyos szempontból sokkal nehezebb a feladat, mivel szigorúan igazodniuk kellett az 1975-ös újfordítás idején kialakított hermeneutikai szempontokhoz.

A könyvbemutatón a Magyar Bibliatársulat főtársa mondott zárószót. Dr. Pecsuk Ottó hangsúlyozta: elsődleges céljuk az volt, hogy olyan bibliafordítás készüljön, amelyre bizalommal támaszkodhatnak a 21. században új missziói feladatok megvalósítására hivatott tag-egyházak.

• Két újabb emlékkövel bővült az orosházi ev. templom kertjében kialakított és a város kétszázhetvenedik évfordulójára újjávarázsolta gyülekezet történeti emlékpark. Ebben először húsz évvel ezelőtt állítottak emlékoszlopot, majd 1995-től minden évben egy Orosházán szolgált lelkész és egy arra érdemes tanító emlékére helyeztek el egy-egy követ. Idén Benkő István lelkész (1913-1993) és Fasang Árpád tanító (1912-2001) emlékei előtti tisztelgéssel tett bizonyosságot a gyülekezet, hogy híven őrködik előljárói örökségén.

• Az ICOMOS (Műemlékek és Történeti Együttesek Nemzetközi Tanácsa) Magyar Nemzeti Bizottsága a műemlékvédelmi világnap alkalmából 2014-ben is átadta a *Példadó Műemlékgondozásért díjat*. A műemlékvédelmi szervezet elismerésében idén a Bp.-Deákterti Evangélikus Gimnázium részesült. A díjat az iskola igazgatója, Gadóné Kézdy Edit, illetve — a fenntartó nevében — Gáncs

Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök püspöke vette át a szervezet ünnepi ülésén a Budapesti Corvinus Egyetem dísztermében.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága a nemzetközi szervezet egyik legnagyobb és legbefolyásosabb tagszervezete. A magyar műemlékvédelem meghatározó szakemberei — építészek, régészek, művészettörténészek, kertépítésszek, restaurátorok, geológusok, statikusok, és a műemlékvédelemhez kapcsolódó minden más szakág képviselői — vesznek részt a munkában.

• Nyolcvanötödik születésnapja alkalmából ünnepélyesen köszöntötték nagy költőnket, Kányádi Sántort.

• Az Evangélikus Hittudományi Egyetem több mint 190 millió forintot nyert az *Új Széchenyi terv Környezet és energia operatív programjában*. A támogatás lehetővé teszi az EHE fűtés- és használati-melegvíz rendszerének korszerűsítését, napkollektoros rendszer kialakítását, napelemek felszerelését, az épületek utólagos külső szigetelését.

Ugyanezen a programon nyert támogatást 113 millió forint értékben az Evangélikus Papnék Johannita Szeretothona épületenergetikai korszerűsítésnek a terve.

• Az evangélikus egyház Országos Irodájának igazgatójaként Krámer György ev. lelkészt, volt esperest iktatták be.

• Tárgyalások vannak folyamatban az 1953-ban ótemplomi és újtemplomi egyházközsegekre szétszakított szarvasi evangélikusság egyesülésére.

• Teljes belső felújításával készült a nőgárdi ev. gyülekezet a templomépítés 100. évfordulójának a megünneplésére.

• Tótkomlóson Unyi Anikó a másodlelkésze az ev. gyülekezetnek.

• Osztrák-bajor-magyar ev. egyházak vezetői időszerű témákról tárgyaltak Bécsben. Szóba került a bevándorlás/elvándorlás kérdése is. Egyeztetették az első világháború kitörésének századik évfordulójáról való megemlékezésre és a reformáció kezdetének ötszáz éves jubileumára tett előkészületeket.

A magyar küldöttség tagjai voltak: Gáncs Péter, dr. Fabiny Tamás, Szemerei János püspökök, Pröhle Gergely országos felügyelő, Hafenschner Károly, Abaffy Zoltán zsinati elnökök, és Cselovszkyné dr. Tarr Klára, az ökumenikus és külügyi osztály vezetője.

GYŰLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
 Elnök: Bernhardt Béla főesperes
 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
 Tel.: (216) 221-3178
 E-mail: AMEVko@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán.

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Isteniszteletet a páratlan vasárnapokon de. 10:00 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma 561-7316. A lelkész telefonszáma: 216-961-6895.

Kedves testvérünk, Mihályi Ernő gyülekezeti gondnokunkat több évtizedes közéleti és társadalmi tevékenysége elismerésül Cleveland város hírességeinek a sorába ünnepélyesen iktatták be. Tisztelettel és szeretettel gratulálunk; Isten áldja életét és további tevékenységét!

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istenisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Évadzáró Isteniszteletet tartunk június 22-én du. 4 órakor, úrvacsoraosztással; szeretettel várunk mindenkit. ■ Évadkezdő Isteniszteletünk szeptember 14-én du. 4 órakor lesz, szintén úrvacsoraosztással. ■ November 9-én irodalmi estet tartunk: Simándi Ágnes költőné estje lesz, egyben könyvbemutató is, Andrej Lubljov lázadása címen. Szeretettel várunk mindenkit. ■ Ezzel az igével kívánunk minden testvérünknek szép nyarat: *A szeretetben nincsen félelem; sőt a teljes szeretet kiüzi a félelmet, mert a félelem gyötrellel jár; aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben (1János 4:18).* ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istenisztelet minden vasárnap 11:00-kor magyarul, a hónap első vasárnapján déli 12:15-kor angolul. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Szeretettel hirdetjük alkalmainkat! ■ Június 28-án du. 5 órakor táncos vacsora lesz egyházunknál. Menü: zöldbaleves, fázírozott zöldborsó főzelékkel, sütemény, kávé. Szeretettel várunk mindenkit erre a vidám együttlétre. ■ Augusztus 23-án szombaton este 6 órakor országalapítónkról, Szent Istvánról emlékezünk. Vacsora: marhapörkölt túróscsuszával, és természetesen zene is lesz, tánc. ■ Beteg testvéreinket hordozzuk imádságban, v. Kemes Lászlót, Juhász Ednát, Isten adjon nekik gyógyulást, ezzel a vigasztalással: És a hitből való imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt (Jakab 5:15). ■ A nyári hónapokban szünetel a magyar iskola és óvoda, viszont ■ Vasárnaponként gyermekbibliaórát vezet Simon Judit. ■ Játszóházra várjuk a gyermekeket és szüleikkel együtt minden hónap első szombatján de. 10 órától. ■ Ezzel a gondolattal kívánok minden testvéremnek áldott nyarat, test-lelki feltöltődést: Ha Isten kezébe helyezed az életedet, onnan senki sem ragadhatja ki többé. ■ Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva ev. lelkész. ■

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2014 JÚLIUS

1. 2Mózes 2:11-25 – Bírák 9:7-21
2. 1Sámuel 1:1-11 – Bírák 9:50-57
3. Máté 15:29-39 – Bírák 13:1-25
4. Lukács 23:39-43 – Bírák 14:1-20
5. Jeremiás 31:7-14 – Bírák 15:1-16:3

PÜNKÖSD U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 19:10

6. Zakariás 9:9-12 – Máté 11:16-30
7. Lukács 5:27-32 – Bírák 16:4-22
8. 2Móz. 32:30-33:1 – Bírák 16:23-31
9. János 5:1-16 – Ruth 1:1-22
10. Máté 18:25-20 – Ruth 2:1-23
11. Máté 27:3-10 – Ruth 3:1-18
12. Róma 8:1-6 – Ruth 4:1-22

PÜNKÖSD U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: Galata 6:2

13. Ézsaiás 55:10-13 – Máté 13:1-23
14. Lukács 5:17-26 – János 3:1-18
15. Nehémiás 9:1-3,29-36 – Ján. 5:19-30
16. Márk 11:20-16 – János 5:41-47
17. 1Korinthus 12:19-26 – János 5:41-47
18. Lukács 23:17-26 – János 6:1-15
19. 2Korinthus 13:10-13 – János 6:16-21

PÜNKÖSD U. 6. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:8

20. Róma 8:12-25 – Máté 13:24-30
21. Lukács 6:12-18 – János 6:22-40

GYÖNGYSZEMEK

→Ne mond az Istennek, mekkora a problémád, hanem mond meg a problémádnak, hogy mekkora Istened van.

→Ha nagyon sok dolgom van, hosszabb csendességet tartok, hogy több erőt nyerjek.

→Az Úr nem azt ígerte, hogy megvéd minket a fájdalomtól és a vesztéségtől, hanem azt, hogy átségit rajtunk!

→Aki lélekben olyan magasra tud emelkedni, hogy embertársai hibáit a szeretet szemüvegén nézi és ítéli meg, az boldogabb mindenkinél, mert virágot talál ott is, ahol mások csak gyomot találnak.

→Isten terve sohasem az volt, hogy nagygyá tegyen, hanem hogy alázatban tartson, és Ő legyen nagygyá általad.

→Az imára kulcsolt kéznek nagyobb ereje van az ökölbe szorított kéznél.

→Isten a legnagyobb leckéket az élet mélypontjain tanítja.

→Nem a csodák miatt hiszünk Jézusban, hanem az üdvözítő Jézus miatt a csodákban.

→Amikor fiatalok vagyunk, a menyországnak kicsi a vonzereje. Túl sok álunk van: szerelem, házasság, gyermekek, karrier és még sok más. Az öregedés Isten módszere arra, hogy utunkat hazafelé fordítsa. Gyűjtötte Tamásy Éva

22. 1Móz. 35:1-5,9-15 – János 6:41-51

23. Ap.Csel. 15:4-12 – János 6:52-59

24. Jakab apostol emléknappja

1Korinthus 4:9-15 – Márk 10:35-45

25. Lukács 22:31-44 – János 6:60-71

26. Filippi 3:12-16 – János 7:1-13

PÜNKÖSD U. 7. VASÁRNAP

Heti ige: Példabeszédek 10:2

27. Róma 8:26-39 – Máté 13:31-52

28. 2Mózes 14:15-22 – János 7:14-24

29. Ap.Csel. 2:32-40 – János 7:25-31

30. Ap.Csel. 16:23-34 – János 7:32-39

31. Máté 18:1-6 – János 7:40-52

2014 AUGUSZTUS

1. 145. Zsoltár – János 7:53-8:11

2. Jelenések 3:1-6 – János 8:12-20

PÜNKÖSD U. 8. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:19

3. Ézsaiás 55:1-5 – Máté 14:13-21

4. 2Korinthus 30:13-22 – János 8:21-29

5. Máté 22:1-14 – János 8:30-36

6. Zakariás 8:12-17 – János 8:37-45

7. Jelenések 19:4-9 – János 8:46-59

8. Lukács 22:14-20 – János 9:1-12

9. Jelenések 19:4-9 – János 9:13-23

PÜNKÖSD U. 9. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 5:8-9

10. 1Királyok 19:9-18 – Máté 14:22-33

11. Jakab 2:14-26 – János 9:24-34

12. 2Korinthus 6:11-7:1 – Ján. 9:35-41

13. Jakab 3:13-18 – János 10:1-10

14. Lukács 11:33-36 – János 10:11-21

15. 67. Zsoltár – János 10:22-30

16. Filippi 2:12-18 – János 10:31-42

PÜNKÖSD U. 10. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 12:48

17. Ézsaiás 56:1.6-8 – Máté 15:10-28

18. 1Királyok 3:16-28 – 1Kron. 10:1-14

19. Ezékial 3:16-21 – 1Kronikák 11:1-9

20. Máté 19:4-15 – 1Kronikák 13:1-14

21. Efezus 5:15-20 – 1Kronikák 14:1-17

22. 12. Zsoltár – 1Kronikák 15:1-16

23. Lukács 12:42-48 – 1Kron. 16:1-22

PÜNKÖSD U. 11. VASÁRNAP

Bertalan apostol emléknappja

Heti ige: Zsoltár 33:12

24. Ézsaiás 51:1-6 – Máté 16:13-20

25. Róma 11:1-12 – 1Kronikák 16:23-43

26. Lukács 21:20-24 – 1Kron. 17:1-14

27. János 4:19-26 – 1Kronikák 17:15-27.

28. Róma 11:13-24 – 1Kronikák 18:1-17

29. Lukács 23:27-31 – 1Kron. 19:1-15

30. 5Móz. 4:27-40 – 1Kronikák 19:16-19

PÜNKÖSD U. 12. VASÁRNAP

Heti ige: 1Péter 5:5

31. Jeremiás 15:15-21 – Máté 16:21-28

L&RCL